

Lockoutens Paabegyndelse som et Letsindighedens Værk, have Uret; jeg tror ikke, at det lettelig vil komme dertil, at det ærede Medlem kommer til at indtage saa stor en Stilling her i Tinget. Naar vi en Gang faa de paatænkte sociale Lovforslag til Behandling, vil der jo om dette og meget mere komme en udførlig Forhandling, hvorunder jeg ogsaa vil tillade mig at søge at give min Skærv til Forholdets virkelige og sande Oplysning. Det ærede Medlem kan jo saa paa dette Tidspunkt gøre, som han vil, han kan sige, at han afviser alt det, vi andre sige, og han kan indtage det Standpunkt at svare paa, hvad han vil svare paa, og tie til, hvad han vil tie til. Han vil dog ikke kunne forhindres, at vi her i Salen faa en Forhandling, som alsidig kommer til at oplyse hele denne Affære og alt, hvad dermed staar i Forbindelse.

Markvorsen: Ved i Gaar at høre den højtærede Indenrigsministers Omtale af Færgesforholdene ved Vilsund fik jeg den Opfattelse, at der var meget daarlig Udsigt til, at de i en nær Fremtid vilde blive forandrede deroppe, hvilket jeg meget beklager, da Overfartsforholdene, Færgesforholdene i det hele dog ere yderst tarvelige, saa at man næppe kan tænke sig noget lignende. Jeg for mit Vedkommende er tilbøjelig til at tro, at de nu ere akkurat, som de vare for over 200 Aar siden, og jeg vil anføre, af hvilke Grunde jeg mener det. Som vi mindes, var der oppe paa Mors i Midten og Slutningen af Tresserne et meget stærkt Røre over, hvorledes Overfartsforholdene vare der ved de to Sundsteder Sallingsund og Vilsund, og der fremkom i den Anledning adskillige Klager baade til Regeringen og til Rigsdagen. Dette foranledigede, saa vidt jeg kan skønne, at der i Slutningen af Tresserne af Finansministeren blev nedsat en Kommission til at undersøge Forholdene deroppe ved de to Sundsteder og tillige til at komme med Forslag om, hvorledes de kunde forandres til det bedre, dersom den fandt Forholdene der, som de vare beskrevne. Kommissionen kom til det Resultat, at Forholdene vare meget daarlige, og at største Delen af Klagerne var begrundet, men tillige, at Forholdene ikke kunde forandres, grundet paa, at det Privilegium, som var udstedt til en privat Mand, var et reelt Privilegium, og den private Mand opfyldte de Forpligtelser, som Privilegiet eller Monopolet paalagde ham, og — føjede Kommissionen til —: Derfor maa vi afkøbe

den private Mand Monopolet. Der blev indledet Forhandlinger derom, men da han forlangte 31,500 Rigsdaler, og Kommissionen mente, at 25,000 Rigsdaler kunde være passende, kunde der jo ikke afsluttes Handelen, idet hver blev ved sit. Dette foranledigede atter, saa vidt jeg kan se, at Finansministeren i 1870—71 forelagde et Lovforslag om Ordningen af Færgesforholdene ved de to Sundsteder, og Bemærkningerne til dette Lovforslag begynde saaledes: „De nu bestaaende Forhold ved Færgestederne Sallingsund og Vilsund støtte sig til et af Kong Christian den 5te under 16de Maj 1685 udfærdiget Overdragelsesdokument“. Forholdene omkring 1870 vare altsaa i Overensstemmelse med et Overdragelsesdokument, der var næsten 200 Aar gammelt, og jeg forudsætter, at de vare ordnede paa samme Maade, som da Dokumentet blev oprettet; Lovforslaget blev vedtaget af Rigsdagen og ophøjet til Lov den 21de Januar 1871. Efter denne Lov blev saa de to Sundsteders Monopol eksproprieret. Nu er det, mener jeg, ganske naturligt, at vi deroppe i de Egne vare meget glade ved, at dette Monopol gik over til Staten, thi vi haabede, at Forholdene skulde blive en hel Del forbedrede, saa meget mere som vi havde lagt Mærke til følgende Udtalelse af Finansministeren ved Lovens Forelæggelse: „Man har i længere Tid maattet erkende, at Færgesforbindelsen mellem Morsø og det øvrige Jylland, saavel Salling som Ty, var af en mindre tilfredsstillende Beskaffenhed“. Det var altsaa Hensigten at forbedre Overfartsforholdene ved de to Sundsteder. Skønt jeg nu ikke vil modsige, at der maaske er nogen Sandhed i, hvad vi deroppe blive beskyldte for, nemlig at vi ere alt for beskedne og alt for taalmodige, vil jeg dog henstille til den højtærede Indenrigsminister ikke at sætte denne Taalmodighed paa en alt for stor Prøve. Jeg tør forsikre, at Overfartsforholdene ved Vilsund den Dag i Dag ere akkurat de samme, og at Overfarten foregaar med de samme Redskaber som for 30 Aar siden, og da den for 30 Aar siden foregik, som den foregik for næsten 200 Aar siden, er der ingen Forbedring af Betydning sket i de sidste 200 Aar. Jeg støtter mig her til en Udtalelse af den tidligere Ejer i et Amtsraadmøde, som forleden holdtes deroppe; Spørgsmaalet om Ordningen af Forholdene ved Sundstederne er jo et brændende Spørgsmaal deroppe. Efter et Referat af Mødet, som jeg har læst i et Blad, udtalte den tidligere Ejer: „Der blev